

Год народнага адзінства

ДЫЯЛОГ ДЛЯ ЗАХАВАННЯ МІЖЭТНІЧНАГА МІРУ

У Беларусі, згодна з апошнім перапісам насельніцтва, жывуць прадстаўнікі 156 нацыянальнасцяў. У краіне зарэгістравана і працуе больш за 200 нацыянальна-культурных грамадскіх аб'яднанняў, створаных прадстаўнікамі нацыянальных меншасцяў. У Міжнародны дзень дружбы, які адзначаецца 30 ліпеня, прадстаўнікі гэтых арганізацый расказалі пра развіццё культуры і традыцый, а таксама пра тое, як міжэтнічныя адносіны і канструктыўны дыялог спрыяюць захаванню міру.

— Мы размаўляем на розных мовах, але аб адным і тым жа — захаванні міжэтнічнага міру. Прадстаўнікі нацыянальных меншасцяў ганацца сваімі традыцыямі, культурай, шмат робяць для іх умацавання і папулярызацыі. Мы гэта бачым і разумеем. І наша дзяржава робіць шмат, каб прадстаўнікі нацыянальных меншасцяў маглі захоўваць свае традыцыі, праводзіць розныя мерапрыемствы. На гэта з дзяржаўнага бюджэту выдаткоўваюцца сродкі, якія стараемся раўнамерна размеркаваць паміж многімі арганізацыямі. Яны ідуць на выраб нацыянальных касцюмаў, друкаванай прадукцыі і іншага, — расказала загадчык сектара па справах нацыянальнасцяў апарату Упаўнаважанага па справах рэлігій і нацыянальнасцяў Алена БЯЗРУЧКА.

Як адзначыла намеснік старшыні грамадскага аб'яднання «Саюз палякаў на Беларусі» Данута СУРМАЧ, дыялог культур — гэта аснова фарміравання такіх каштоўнасцяў, як талерантнасць і павага. Палякі — трэцяя па колькасці нацыянальная меншасць у Беларусі. Сёння ў нашай краіне іх пражывае каля 288 тысяч. У Гродзенскай вобласці яны складаюць больш за 20 % насельніцтва, а, напрыклад, у Воранаўскім раёне — 76 %. «Саюз палякаў на Беларусі» аб'ядноўвае 4,5 тысячы чалавек. У Гродне, Баранавічах, Мінску, Шчучыне, Лідзе, Івянцы, Барысаве, Навагрудку працуюць Дамы польскія, пры якіх створаны бібліятэкі, ладзяцца мерапрыемствы і святы, працуюць моўныя курсы. Толькі ў Гродне і Ваўкавыску на такіх курсах займаецца 936 навучэнцаў. Грамадскае аб'яднанне праводзіць шэраг мерапрыемстваў, якія сталі традыцыйнымі і палюбіліся многім: «Паланэз» у Слоніме, «Казюкі» ў Гродне, «Аўгустоўскі канал у культуры трох народаў», «Эйсмантаўскі фест» ды іншыя.

Калі пасля распаду Савецкага саюза ствараліся незалежныя дзяржавы, шмат украінцаў апынулася за межамі радзімы. Паводле інфармацыі старшыні Беларускага грамадскага аб'яднання ўкраінцаў «Ватра» Уладзіслава КАДЗІРЫ, у Беларусі ў пачатку 1990-х іх пражывала каля 200 тысяч. Адным з першых аб'яднанняў украін-

цаў у Беларусі стаў «Заповіт», пазней з'явілася «Ватра». Яны аб'ядноўваюць суайчынікаў і таксама праводзяць шэраг мерапрыемстваў — ад конкурсаў да вывучэння ўкраінскай мовы.

Саюз беларускіх яўрэйскіх грамадскіх аб'яднанняў і абшчын займаецца не толькі захаваннем традыцый, але ўзводзіць мемарыяльны комплекс у памяць ахвяр генацыду беларусаў і яўрэяў, расказаў старшыня арганізацыі Алег РАГАТНІКАЎ. Мемарыял размесціцца ў пасёлку Сураж Віцебскага раёна.

Старшыня міжнароднага грамадскага аб'яднання «Кангрэс азербайджанскіх абшчын» Націк БАГІРАЎ адзначыў, што дыяспарскія арганізацыі паміж сабой звязвае моцнае сяброўства.

— Мы актыўна супрацоўнічаем, стараемся дапамагаць адно аднаму, удзельнічаць ва ўсіх мерапрыемствах. Нароўні са святамі нашых нацыянальных суполак мы ўдзельнічаем у святах нашых калег — польскіх, яўрэйскіх, рускіх, украінскіх. Гонарам усіх дыяспарскіх арганізацый у Беларусі з'яўляецца Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур, які на працягу многіх гадоў традыцыйна праводзіцца ў Гродне. Гэта свята, якое паказвае ўсю шматколернасць і шматграннасць народаў, якія пражываюць у Беларусі, — рэзюмаваў Націк Багіраў.

Алена КРАВЕЦ.

Дзеля памяці

ХВІЛІНА МАЎЧАННЯ ПА «АФГАНЦАХ»

У Мінску сёння ўшануюць памяць

беларускіх воінаў-інтэрнацыяналістаў, якія загінулі ў Афганістане

Сімвалічна, што мітынг-рэквіем на Востраве Мужнасці і Смутку, больш вядомага ў народзе як Востраў Слёз, пройдзе акурат напруэдадні 25-й гадавіны з дня адкрыцця мемарыяльнага комплексу.

Расхэнне аб стварэнні помніка ў Мінску было прынята ў 1987 годзе. Яшчэ ішла вайна, але было вырашана ўвекавечыць памяць тых, хто не вярнуўся дадому. Ідэя належала кавалеру ордэна Чырвонай Зоркі і будучаму народнаму дэпутату СССР

Паўлу Шацько. Сам воін-інтэрнацыяналіст, інвалід вайны, ён добра разумее, што аб гэтай вайне павінна ведаць моладзь.

— Праўда доўгі час замоўчвалася, — расказвае старшыня савета Мінскай гарадской арганізацыі ветэранаў вайны ў Афганістане «Памяць» Беларускага саюза ветэранаў вайны ў Афганістане, воін-інтэрнацыяналіст Уладзімір ШОКАЎ. — Калі пачалі з'яўляцца загінулыя ў цынкавых трунах, казалі, што гэта адзінаквыя выпад-

кі. Калі ж масава папрыходзілі з вайны параненыя салдаты, інваліды, праўда адкрылася. Гэтыя людзі пачалі аб'ядноўвацца — у выніку была створана наша арганізацыя. Мы пачалі аказваць дапамогу маці загінулых, інвалідам. Акрамя таго, вучылі моладзь таму, з чым яна можа сутыкнуцца на Афганскай вайне. Каб аддаць даніну памяці сваім баявым сябрам, якія не вярнуліся з той вайны, было вырашана стварыць помнік.

Мемарыял на Востраве Слёз узнік дзякуючы дзяр-

жаўнай падтрымцы, а таксама добраахвотніцкім ахвяраванням, якія ішлі з усяго Савецкага Саюза. Аўтарам праекта стаў украінскі скульптар Юрый Паўлаў. Падчас адкрыцця помніка воінам-інтэрнацыяналістам 3 жніўня 1996 года Прэзідэнт Беларусі сказаў, што ні адзін салдат нашай краіны не будзе ваяваць у чужых краях. Дзякуй богу, нашы вайскоўцы дагэтуль абараняюць інтарэсы выключна сваёй дзяржавы.

Вераніка КАНЮТА.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Турэцкія ўлады назвалі лясныя пажары нацыянальным бядствам

Нацыянальным бядствам назваў лясныя пажары ў Турцыі афіцыйны прадстаўнік прэзідэнта Ібрагім Калын. Узгаранні пачаліся ў сараду недалёка ад курортнага горада Манаўгат, што ў правінцы Анталья на поўдні Турцыі. Паводле папярэдніх даных, гэта адбылося з-за моцнай спекі ў рэгіёне. Пасля агонь успыхнуў і ў шэрагу іншых правінцый, уключаючы курортныя Айдын і Муглу. Паводле інфармацыі Упраўлення па надзвычайных сітуацыях Турцыі, па стане на 30 ліпеня колькасць загінулых у выніку пажару дасягнула чатырох, пацярпелі 183 чалавекі. Сур'ёзная пагроза турыстычным аб'ектам узнікла ў курортнай зоне Бодрума, дзе на працягу сутак разгарэліся пажары ў некалькіх месцах недалёка ад шэрага гатэляў. Па словах міністра сельскай і лясной гаспадаркі Турцыі Бекіра Пакдэмірлі, «у барацьбе з пажарамі вызначылася пазітыўная дынаміка». Ён адзначыў, што ўжо 60 ачагоў узгарання знаходзяцца «пад кантролем».

Арктыка награвяецца хутчэй за іншыя рэгіёны планеты

Гэты працэс можа мець адмоўны наступствы для надвор'я на планеце, адзначаецца ў дакладзе Кансультацыйнай групы па кліматычных крызісах (Climate Crisis Advisory Group, CCAG). «За апошнія 30 гадоў Арктыка награвалася на 0,81 градуса па Цэльсію за дзесяцігоддзе — больш чым у тры разы хутчэй, чым свет у сярэднім (на 0,23 градуса па Цэльсію за дзесяцігоддзе)», — адзначаецца ў даследаванні. Спецыялісты ўдакладняюць, што Арктыка з'яўляецца адным з 15 найважнейшых элементаў «сістэмы Зямлі», якія ўплываюць на рэгуляванне клімату ўсёй планеты. Складальнікі даклада тлумачаць, што маштабныя паводкі ў Еўропе і анамальнай спекі ў Паўночнай Амерыцы цяжка растлумачыць, абапіраючыся толькі на фактар глабальнага пацяплення ў 1,2 градуса па Цэльсію. «Нельга выключыць, што хуткае пацяпленне і раставанне льдоў у Арктыцы справакавала дадатковыя

Алімпійскі дзённік

СКОКНУЦЬ ВЫШЭЙ ГАЛАВЫ

Тыдзень Алімпійскіх гульняў у Токіа прайшоў для Беларусі без медалёў. І пакуль спартсмены правяраюць свае сілы на спартыўных аб'ектах, лёс правярае нервы ўсіх, хто іх падтрымлівае.

ВЫНІКІ ТЫДНЯ. У стральбе з лука Ганна Марусавя ў паядынку 1/8 фіналу ўступіла італьянцы Лючыле Боары з вынікам 5:5 і выбыла з барацьбы за медалі. Вікторыя Чайка ў другой частцы кваліфікацыі (на хуткасць) у стральбе з малакалібернага пісталета на дыстанцыі 25 метраў набрала 280 балаў з сумай балаў 571. З гэтым вынікам яна заняла 36-е месца і не выйшла ў фінал. Дзюдаістка Марына Слуцкая (катэгорыя да 78 кг) у 1/16 фіналу перамагла Габрыэлу Вуд з Трынідада і Табага. Але ў 1/8 фіналу ўступіла карэянец Міджы Хань і скончыла барацьбу за медалі. Дыскабол не выйшаў у фінал алімпійскага турніру, паказаўшы ў кваліфікацыі толькі 27-ы вынік (58 м 65 см). Крысціна Ціманоўская ў папярэднім забегу на дыстанцыі 100 метраў фінішавала чацвёртай, але ў фінал выйшлі тры найлепшыя спартсменкі. Баксёр Уладзіслаў Смяглікаў (да 91 кг) у чвэрцфінале ўступіў новазеландцу Дэвіду Нійкі.

ЛЁГКАЯ АТЛЕТЫКА. У суботу напружанне ўсіх аматараў беларускіх спартсменаў, якія чакаюць першы медаль, узрасце яшчэ больш. У такіх умовах прыйдзеца працягнуць выступленне Максіму Недасекаву, які з вынікам 2 м 28 см прайшоў у фінальную частку турніру, і іншым лёгкаатлетам. Сваё выступленне ў японскай сталіцы 31 ліпеня пачне Эльвіра Герман, прыма беларускага бегу з бар'ерамі. Яна выступіць на дыстанцыі 100 метраў. У свае 24 гады яна паспела заваяваць «золата» і «серабро» Еўрапейскіх гульняў 2019 года, перамагчы на чэмпіянаце Еўропы 2018 года, а ў 2019-м заваяваць «бронзу» чэмпіянату Еўропы ў памішканні. І ўсе гэта на фоне шматлікіх нацыянальных рэкордаў і медалёў розных міжнародных турніраў. Літаральна за тры тыдні да пачатку свайго алімпійскага выступлення Эльвіра Герман заваявала «серабро» на міжнародным турніры ў Венгрыі.

ЦЯЖКАЯ АТЛЕТЫКА. У складаных умовах, выкліканых моцным чаканнем медаля, пачне алімпійскае выступленне цяжкаатлет Яўген Ціханцоў — чэмпіён свету і Еўропы 2019 года. Чэмпіянат Еўропы — 2021 у Маскве Яўген прапусціў, бо змагаўся з пазваночнай грыжай. У Токіа ён едзе без праблем са здароўем і з баявым настроем. Тое, што гэты спартсмен здольны на многае, усе ўбачылі яшчэ ў 2018 годзе, калі ён пабіў рэкорд алімпійскага чэмпіёна Андрэя Арамнава ў штуршку, які трымаўся 12 гадоў. У асобе Яўгена Ціханцова многія віды спорту страцілі моцнага атлета. У дзяцінстве ён займаўся боксам, баскетболам, валеяболам, футболам і нават акрабатыкай. Але цяжкая атлетыка перамагла.

СКАКАЧЫ НА БАТУЦЕ. У суботу не змогуць адарвацца ад экрану ўсе, хто любіць скачкі на батуте. А падарэе цікавасць да гэтых спаборніцтваў выступленне аднаго беларуса — алімпійскага чэмпіёна Рыа 2016 года Уладзіслава Ганчарова. Тады ў Рыа адзнака 61,745 бала, пастаўленая суддзямі Ганчарову, не проста прынесла Беларусі першы залаты медаль у скачках на батуте, але і выклікала сапраўдную сенсацыю, бо ўпершыню алімпійскім чэмпіёнам у гэтым відзе спорту стаў не кітайскі спартсмен. Кампанію і здаровую канкурэнцыю ў Токіа Уладзіславу Ганчарову забяспечыць Іван Літвіновіч. Японская сталіца ўжо аднойчы прынесла яму поспех. У 2019 годзе ў Токіа ён стаў сярэбраным прызёрам чэмпіянату свету і там жа заваяваў алімпійскую ліцэнзію.

Валерыя СЦЯЦКО.

змены ў нашым надвор'і, і гэта тлумачыць празмернасць гэтых экстрэмальных (з'яў надвор'я. — Рэд.)», — адзначаецца ў дакладзе. Старшыня ССАГ Дэвід Кінг заявіў тэлеканалу Sky News, што чалавецтва можа справіцца з падобнымі праблемамі, і ў яго ёсць пяць гадоў для рэалізацыі адпаведных праграм. Sky News адзначае, што Кінг і іншыя навукоўцы, у прыватнасці, вывучаюць магчымасць «зноў замарозіць Арктыку», стварыўшы воблачнае покрыва, якое будзе вісець над Паўночным Ледавітым акіянам тры месяцы палярнага лета.

Прэзідэнт Перу прызначыў свайго аднапартыйца прэм'ер-міністрам

Педра Касцілья прызначыў на пасаду кіраўніка перуанскага ўрада свайго палітыка з леварадыкальнай партыі «Вольнае Перу» Гіда Бельіда Угартэ. Пра гэта паведаміла агенцтва Andina. Адзначаецца, што новы прэм'ер-міністр пасля прызначэння зрабіў прамову на іспанскай і мове кечуа. 41-гадовы палітык таксама з'яўляецца дэпутатам Кангрэса (аднапалатны парламент) Перу, ён выбраны па адной з акруг дэпартаменту Куска ў паўднёвай частцы краіны.

